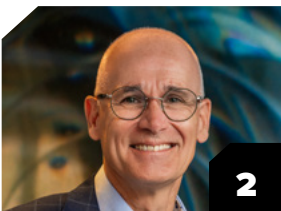

**MEEDOEN
MOGELIJK MAKEN**

Beleidskader voor de aanpak geldzorgen 2024 - 2028

2

Kees van Geffen

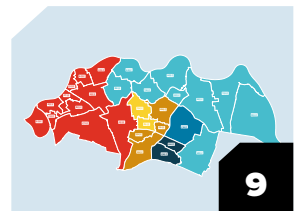
5

Ad van Dooren

8

Alie Veltman

9

Onze werkwijze

Colofon

Concept beleidskader voor de aanpak geldzorgen 2024-2028
is een uitgave van de gemeente Oss.

Met dank aan de mensen die hierin hun verhaal vertelden.

Inhoud: Sille Dohmen en Freek van Haren

Uitwerking: Cathy van Doorn en Tiara Portier

Eindredactie: Natalie Figueroa Perez

Film: Thijs Verhoeven

Opmaak: Vormgeving & Publicatie, gemeente Oss

Inleiding

In dit beleidskader staat in hoofdlijnen de aanpak van geldzorgen, armoede en schulden in de gemeente Oss. Dit beleidskader is bedoeld om op een begrijpelijke manier uit te leggen wat onze koers voor de komende vier jaar is.

Dit jaar hebben we gekozen voor een compacte variant. Het beleidskader helpt ons koers te houden ook al verandert de wereld om ons heen. Daarnaast leggen we uit wat onze werkwijze is, waar we voor staan en met wie we samenwerken.

Het beleidskader bestaat uit 3 pijlers;

1. Wat doen we voor alle inwoners van Oss?
2. Wat doen we voor inwoners in armoede?
3. Wat doen we voor inwoners met schulden?

Op basis van dit beleidskader werken we samen met onze partners aan concrete activiteiten om geldzorgen te verminderen. Met onze partners maken we elk jaar afspraken over de uitvoering, evalueren we en stellen we bij.

Dit beleidskader hebben we samen gemaakt met medewerkers van verschillende afdelingen, samenwerkingspartners, ervaringsdeskundigen, inwoners, Adviesraad Sociaal Domein en leden van de gemeenteraad.

Wethouder
Kees van Geffen

Wat willen we bereiken?

Inwoners hebben bestaanszekerheid

We willen dat inwoners in de gemeente Oss bestaanszekerheid hebben en op alle fronten in de samenleving kunnen meedoen. Daarbij hoort een stabiel en voldoende besteedbaar inkomen en de mogelijkheid tot gezond eten, onderwijs, veilig wonen, werken en meedoen. Dat kunnen we helaas niet volledig beïnvloeden; inkomensregelingen worden bijvoorbeeld op rijksniveau gemaakt. Zolang structurele verbetering van de financiële situatie nog niet haalbaar is, zorgen we voor een vangnet.

We maken meedoen mogelijk

Meedoen mogelijk maken is mensen helpen mens te zijn, een zinvol en menswaardig bestaan te leiden. We luisteren naar het verhaal van inwoners, kijken samen wat iemand nodig heeft om mee te doen en zoeken naar een passende oplossing. Meedoen kan in allerlei vormen en de oplossing draagt altijd bij aan een verlangen. We doen dat in de leefomgeving van inwoners met het netwerk in de gebieden waar we werken. Dit is de invloed die we hebben en waar we het verschil kunnen maken.

Inwoners hebben financiële basisvaardigheden

We willen inwoners de mogelijkheid bieden om kennis en vaardigheden over geldzaken op te doen. Ze leren hoe ze een budget moeten beheren, hoe ze verstandig met geld kunnen omgaan, hoe ze schulden kunnen voorkomen en hoe ze kunnen sparen en investeren. Dit is belangrijk om beter voorbereid te zijn op financiële uitdagingen die ze kunnen tegenkomen.

Er is goede ondersteuning voor inwoners met geldzorgen

Bij steeds meer mensen staat de bestaanszekerheid onder druk. Geldzorgen beïnvloeden iemands gedrag. Het kan zorgen voor verminderde gezondheid, uitsluiting en andere problemen. Met alle nadelige gevolgen van dien. Wij willen problemen door geldzorgen voorkomen en verminderen. In onze aanpak laten we de regie zoveel mogelijk bij de inwoner.

We werken stress-sensitief

Geldzorgen leiden tot stress. Wij houden hier rekening mee en passen onze werkwijze daarop aan. We gaan naast de inwoner staan en luisteren oordeel-loos. We helpen stress te verminderen en creëren rust en overzicht. Daarna lossen we de geldzorgen stap voor stap op en waarderen elke kleine stap vooruit.

Een gezamenlijke aanpak dichtbij inwoners

De aanpak van geldzorgen doen we samen met onze maatschappelijke partners. In de wijken en dorpen. We werken samen in de Sociale Teams en tijdens de spreekuren. Dat doen we niet alleen met professionals, maar ook met vrijwilligers en met inwoners met ervaringskennis. En met ondernemers, werkgevers en onderwijs. We zijn vindbaar en benaderbaar.

Wat doen we voor alle inwoners?

We willen dat alle inwoners kunnen meedoen in de samenleving en dat geldzorgen daarbij geen belemmering zijn. We willen geldzorgen zoveel mogelijk voorkomen. En als ze er wel zijn, dan willen we zo vroeg mogelijk helpen. Dat betekent dat we dienstverlening hebben voor inwoners met en zonder geldzorgen. Zo willen we voorkomen dat geldzorgen ontstaan of groter worden.

Voor wie?

Voor alle inwoners van de gemeente Oss. Ongeacht hoe hoog het inkomen is. Daarbij hebben we extra aandacht voor life-events - situaties waarin er veel in het leven van mensen verandert - en kwetsbare groepen. Denk aan kinderen in armoede, gezinnen met tieners en ondernemers.

Wat gaan we doen?

Bewustwording en vindbaarheid:

- We gaan door met de campagne “Samen Slimmer met Geld” en we geven onder meer jaarlijks de Geldkrant uit. We zetten online en offline communicatie in om zoveel alle inwoners bereiken.
- We geven de routekaart Armoedevoorzieningen uit.
- We verspreiden de Sociale Kaart samen met Stichting met Elkaar.

Samenwerken:

- We werken samen met Geldfit en Schuldhulpmaatje om inwoners laagdrempelige ondersteuning en advies te bieden.
- We breiden het Sociaal Raadsliedenwerk met 2 fte uit. In alle zes gebieden is er tenminste een sociaal raadslid om inwoners te helpen met vragen over o.a. uitkeringen en toeslagen.

Financiële educatie en voorlichting:

- We doen mee met de Week van het Geld en zorgen dat basisschoolleerlingen de juiste voorlichting krijgen.
- We werken samen met de Lerende Stad om financiële educatie op het voortgezet onderwijs uit te breiden.
- We organiseren voorlichtingsactiviteiten voor ouders met het Centrum Jeugd en Gezin.
- We geven voorlichting aan docenten, leerkrachten en andere professionals om geldzorgen te herkennen en de juiste hulp te bieden.
- We organiseren een financieel spreekuur op het Koning Willem I College samen met ONS welzijn.
- Jongeren die 18 jaar worden krijgen van de gemeente Oss informatie over de geldzaken die veranderen als je 18 wordt.

Ad van Dooren,
vrijwilliger financieel
spreekuur

Wat doen we voor inwoners in armoede?

Wat armoede precies is, is moeilijk uit te leggen. Dat komt omdat het met veel dingen te maken kan hebben. Het gaat om de kwaliteit van leven. Denk aan meedoen, opleiding, inkomen, gezondheid, zelfredzaamheid, wonen, eenzaamheid en leefomgeving. Het ontbreekt vaak aan toekomstperspectief; soms is het moeilijk om werk te vinden of is er een verandering van de (leef) situatie. Vaak gaat het om verlies van inkomen, een dierbare of een relatie.

Voor wie?

Voor inwoners met een laag inkomen: tot 120% van de bijstandsnorm. Voor de meeste voorzieningen is dat de inkomensgrens. Een uitzondering zijn bijvoorbeeld de energie-regelingen. Daarvoor is de grens 130%.

We kijken af van de inkomensgrens als een situatie daarom vraagt. Dat is maatwerk. Het armoedebeleid is een vangnet. We zijn er voor inwoners die tijdelijk (financiële) ondersteuning nodig hebben.

Wat gaan we doen?

Regelingen:

- We verhogen de bedragen van de regeling Meedoen is Belangrijk. We zorgen dat onze ondersteuning passend is bij de hogere kosten en inflatie.
- We verhogen de vergoeding van de aanvullende pakketten in Azoss.
- We verlengen de zwemvouchers en onderzoeken de mogelijkheid om uit te breiden naar zwemdiploma B of C. De vangnet-regeling blijft voor kinderen vanaf 11 jaar zonder zwemdiploma.

- We laten kinderen en jongeren kennis maken met de verschillende vormen van kunst, cultuur en sport en laten zien dat er mogelijkheden zijn om daaraan mee te doen.

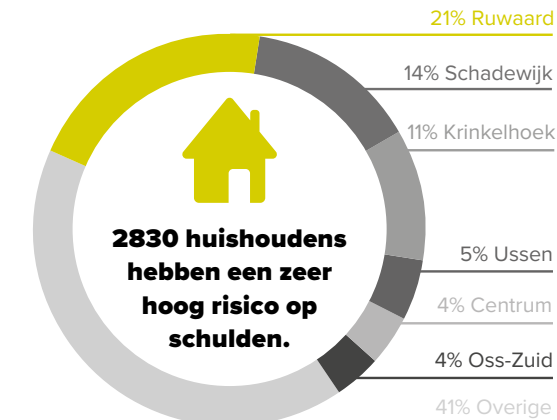
Samenwerken:

- Samen met onze partners bereiken we zoveel mogelijk inwoners. Ze helpen om vertrouwen te winnen van inwoners zodat ze wel (eerder) financiële hulp vragen of accepteren.
- We hebben een aantal vaste partners die subsidie krijgen voor hun activiteiten in het armoedebeleid. Met hen werken we samen om zoveel mogelijk inwoners te bereiken en hen de juiste ondersteuning te geven.
- We actualiseren het convenant leermiddelen en maken afspraken met het voortgezet onderwijs over het vergroten van financiële vaardigheden bij leerlingen.
- We zijn in gesprek met jongeren over de juiste aanpak van armoede onder jongeren.

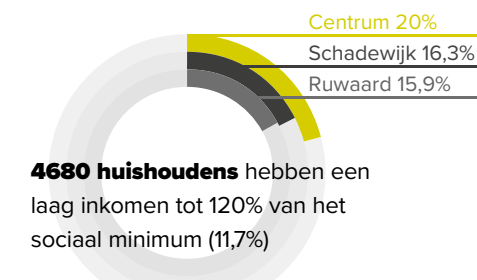
Waarom doen we dat?

Armoede is meer dan een tekort aan geld. Armoede is een vorm van sociale uitsluiting, waarin meerdere risico's (laag inkomen, slechte arbeidsmarktpositie, schulden, laag opleidingsniveau, gezondheidsproblemen) vaak samenkomen. Daarom bieden we een tijdelijk vangnet en ondersteuning.

2830 huishoudens hebben betaalachterstand van tenminste 3 maanden bij tenminste 3 schuldeisers

Laag inkomen en armoede huishoudens

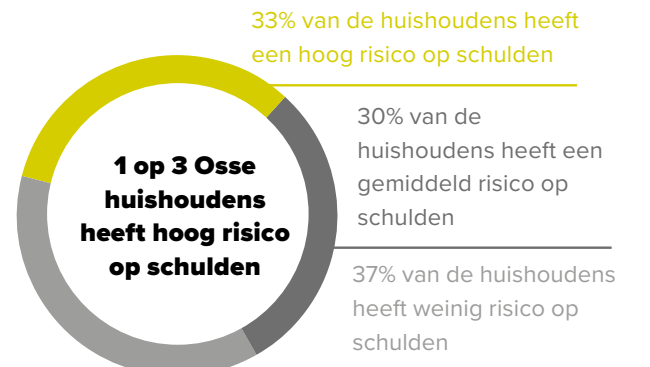
2240 huishoudens

leven onder armoede grens (5,6%)

874 huishoudens

leven langer dan 4 jaar onder armoedegrens

Hoog risico op schulden

Laag inkomen en armoede personen

3874 personen leven onder de armoedegrens (4,3%)

902 personen hiervan zijn minderjarig (onder 18)

Wat doen we voor inwoners met schulden?

Schulden komen vaak voor en hebben grote gevolgen voor inwoners van de gemeente Oss. Wij willen problemen door schulden voorkomen en verminderen. Geldzorgen gaan vaak gepaard met stress en kunnen leiden tot verminderde gezondheid, sociale uitsluiting en andere problemen. In onze aanpak laten we de regie bij de inwoner.

Voor wie?

Voor alle inwoners met geldzorgen. Om geldproblemen te voorkomen, kunnen inwoners al bij ons terecht als ze nog geen betalingsachterstand hebben. Wij helpen inwoners met het creëren van rust, overzicht en bij het aflossen van schulden. Voor jongeren (18 tot 27 jaar) en ondernemers met schulden hebben wij extra aandacht.

Alie Veltman,
inwoner Oss

Wat gaan we doen?

Schulden voorkomen:

- We gaan inwoners met geldzorgen snel helpen. Dit doen we met vroegsignalering en financiële gesprekken in de wijk.

- We zorgen dat mensen weer kunnen meedoen in de samenleving, bijvoorbeeld door werk te vinden.
- We bieden met budget-coaching een leertraject waar inwoners leren hoe ze zelf hun geldzaken goed regelen.

Schulden aanpakken:

- We begeleiden inwoners met (problematische) schulden om de schuldensituatie op te lossen of beheersbaar te maken.
- We bieden verschillende soorten hulp aan inwoners, zoals budgetbeheer- en ondersteuning, schuldbemiddeling, schuldsanering en nazorg.
- We bieden passende dienstverlening aan jongeren en ondernemers met AJOSS en Geldfit zakelijk.
- We hebben de termijn voor de schuldenregeling aangepast van 36 maanden naar 18 maanden.
- We verkorten de invorderingstijd van schulden bij de gemeente naar uiterlijk 36 maanden. Daarvoor vernieuwen we ons debiteurenbeleid. We nemen deel aan het convenant “de gemeente als schuldeiser”.

Samenwerken en vernieuwen:

- We veranderen de naam van het team Schuld-hulpverlening. We zijn er namelijk voor alle inwoners met geldzorgen en daarbij hoort een beter passende naam.
- We werken samen met andere organisaties om inwoners zo goed mogelijk te kunnen helpen. Denk aan: ONS welzijn, SchuldHulpMaatje en bewindvoerders. Verder versterken we de samenwerking met gezondheidszorg onder andere via huisartsen en praktijkondersteuners.
- We sluiten aan bij landelijke initiatieven en ontwikkelingen zoals de nationale Schuldhulp-route en de landelijke Schuldpauszeknop.

Wat is onze werkwijze?

Geldzorgen ontstaan bijna altijd vanuit verlies. Het verlies van werk, inkomsten, relatie of zelfs het verlies van een partner of naaste. Naast verlies is ook stress een belangrijke factor. Het is ruimschoots aangetoond dat geldzorgen een groot effect hebben op het welbevinden van inwoners. Vaak zijn geldzorgen niet het enige probleem. We luisteren en hebben geen oordeel. We zijn er voor inkomensvraagstukken en bieden passende ondersteuning om meedoen mogelijk te maken.

Vakmanschap

Op deze manier werken vraagt iets van onze werkwijze. Wij zijn ons daarvan bewust. We blijven leren, we blijven onze werkwijze ontwikkelen en luisteren naar onze inwoners. We doen dat onder andere in het onderzoek “In de dichter bij stand”. Samen met Movisie, de Universiteit van Humanistiek en ervaringsdeskundigen onderzoeken we de werkrelatie tussen consulent en inwoner.

Dienstverlening op maat

In Oss werken we volgens de Samenwerkwijze. Dat betekent dat we aansluiten bij de vraag en mogelijkheden van de inwoner en zijn omgeving. Niet onze dienstverlening is het vertrekpunt, maar de vraag van de inwoner.

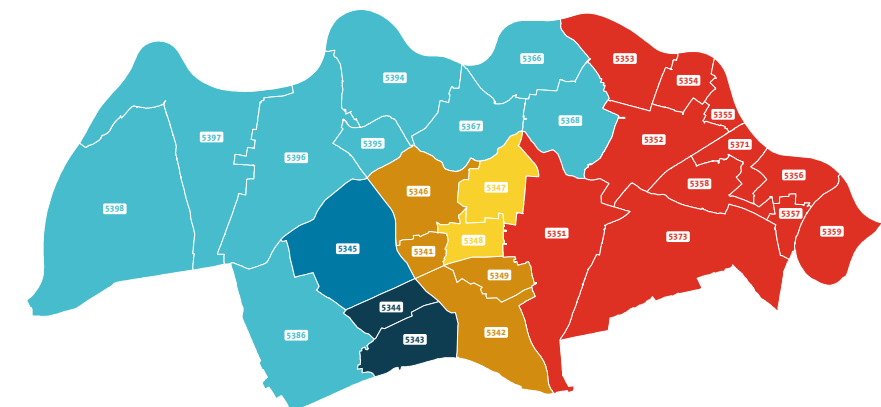

In uitzonderlijke situaties, als er sprake is crisis of onrechtvaardigheid wijken we soms af van ons beleid of de wet. Er is dan sprake van gerechtvaardigde ongelijkheid. We kijken dan naar de bedoeling van de wet en niet naar de letter. Dit soort maatwerk is niet vooraf vast te leggen of te plannen. Het geeft ons de ruimte om te doen wat nodig is.

Gebiedsgericht

We werken gebiedsgericht. De sociale teams in de zes gebieden zien we als onze basis. In het sociaal team werken we samen met partners en ook met armoedevoorzieningen. We werken samen met vrijwilligers en ervaringsdeskundigen in de gesprekken en sluiten aan bij initiatieven van inwoners. We zoeken naar mogelijkheden waar de inwoner terecht kan in zijn eigen netwerk. Het liefst in de eigen buurt, wijk of kern.

We zorgen ervoor dat mensen gemakkelijk hulp kunnen vragen als ze geldzorgen hebben. Hiervoor zijn onze consulenten actief in de sociale wijkteams. We zijn nabij, zijn een luisterend oor en houden contact. We gaan in gesprek met inwoners en werken volgens de samenwerkwijze.

Minimaregelingen:

- Meedoen is belangrijk (sociale, culturele en sportieve activiteiten)
- AZOSS (aanvullende zorgverzekering)
- Bijzondere bijstand
- Individuele Inkomenstoeslag
- Individuele Studietoelage

Inkomen

Gelijke kansen voor kinderen:

- Zwemvouchers
- Bijdrage schoolkosten basisonderwijs
- Bijdrage schoolkosten voortgezet onderwijs
- Bijdrage schoolkosten overgangsjaar van basisonderwijs naar voortgezet onderwijs
- Solidariteitsfonds voortgezet onderwijs
- Stichting Leergeld
- Bijdrage Sport en Cultuur

Samen slimmer met geld

Bewustwordingscampagne

- Bordspel Levensweg
- Themapagina Oss Actueel
- Geldkrant
- Gelddagboek
- Voorlichting
- Social Media
- Folders en flyers

Geldzorgen

Hulp bij geldzorgen

- Ondersteuning van ondernemers
- Ajoss voor jongeren met schulden
- Vroegsignalering
- Budgetcoaching
- Budgetbeheer
- Schuldsanering
- Schuldhulpverlening

QUIET

VOEDSELBANKEN

Stichting Babyspullen

Leergeld

CENTRUM VOOR DE KUNSTEN

Nederlandse Schuldhulp

Sport Expertise Centrum

Geldfit

Oog voor laaggeletterdheid en digitale vaardigheden

Maatwerk leveren

Werken volgens de samenwerk-wijze

Onderzoek In de Dichter bij Stand

Stress-sensitieve benadering

Inzet van ervarings-deskundigheid

Een luisterend oor bieden

Samenwerken in Sociale Teams

Spreekuren in de wijk

Dienstverlening dichtbij

Dag van de DigiD

Campagne voeren voor AZOSS

Oss is een Global Goals gemeente. Dit beleidskader draagt bij aan:

